

Persbericht

30 juni 2026

Transgenderzorg voor jongeren zorgvuldig ingericht

De transgenderzorg voor jongeren in Nederland wordt gekenmerkt door een zorgvuldig ingericht proces. In eerste instantie ligt de nadruk op het verkennen van de genderidentiteit. Eventuele behandeling met puberteitsremmers of genderbevestigende hormonen is pas aan de orde na uitgebreide diagnostiek en indicatiestelling. Uit onderzoek blijkt dat hormoonbehandelingen fysiek doen wat ze moeten doen en dat de mentale gezondheid erdoor lijkt te verbeteren. De behandelingen hebben mogelijk ook ongewenste effecten, maar de Gezondheidsraad ziet in de beperkte gegevens die daarover beschikbaar zijn geen reden om de behandelingen niet aan te bieden. Dat schrijft de raad in een advies aan de minister van VWS.

Vragen over genderidentiteit kunnen onderdeel zijn van de natuurlijke identiteitsontwikkeling. Bij een klein deel van de jongeren hebben die vragen betrekking op genderdysforie: een diep gevoel van onbehagen doordat de ervaren genderidentiteit niet overeenkomt met het geslacht dat is toegekend bij de geboorte. Een deel van deze groep wenst behandeling met zogeheten puberteitsremmers en/of genderbevestigende hormonen en komt daarvoor in aanmerking. Eventuele geslachtsbevestigende operaties worden in Nederland pas bij volwassen leeftijd overwogen. In 2 moties van de Tweede Kamer werden vragen gesteld over de veiligheid en effectiviteit van hormoonbehandelingen bij jongeren met genderdysforie. Naar aanleiding daarvan heeft de minister van VWS de Gezondheidsraad gevraagd om in kaart te brengen wat de mentale en fysieke effecten zijn en wat er bekend is over spijt na behandeling. Ook heeft de minister gevraagd of de transgenderzorg voor jongeren in Nederland past binnen het gezondheidsrechtelijk kader voor onder meer patiëntenrechten en de organisatie van zorg.

Uit wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van hormoonbehandelingen blijkt volgens de raad dat ze doen wat ze moeten doen: puberteitsremmers stoppen de onomkeerbare fysieke veranderingen die passen bij het geslacht dat is toegekend bij geboorte en genderbevestigende hormonen zorgen voor de ontwikkeling van fysieke kenmerken passend bij de ervaren genderidentiteit. Ook zijn er aanwijzingen voor gunstige mentale effecten, zoals verbetering van emotionele klachten, en van het welzijn en algemeen functioneren. Hormoonbehandelingen kunnen ook ongewenste effecten hebben, bijvoorbeeld op de botgezondheid. Over mogelijke effecten op bijvoorbeeld cognitie en over effecten op de lange termijn zijn weinig gegevens beschikbaar. Dat er nog onzekerheden zijn over sommige effecten is volgens de raad geen reden om hormoonbehandelingen niet aan te bieden, zeker omdat niets doen ook schadelijke gevolgen kan hebben voor de mentale gezondheid. Wel is het van belang dat er meer onderzoek wordt gedaan naar de fysieke en mentale effecten van hormoonbehandelingen, vooral op de lange termijn.

Persbericht

Op basis van het beschikbare onderzoek kan de Gezondheidsraad geen uitspraak doen over het aantal mensen dat spijt heeft van hormoonbehandelingen. Daarover zijn te weinig gegevens beschikbaar, onder meer doordat veel onderzoeken een korte looptijd en substantiële uitval hebben. Er is wel Nederlands onderzoek waaruit blijkt dat een klein deel van degenen die op minderjarige leeftijd zijn begonnen met hormoonbehandelingen daarmee is gestopt. Stoppen met behandeling en spijt kunnen hand in hand gaan, maar dat hoeft niet. Mensen kunnen ook om andere redenen stoppen. De Gezondheidsraad beveelt aan om meer onderzoek te doen naar het aantal mensen dat stopt en/of spijt heeft en om onderzoek te doen naar de ervaringen en zorgbehoeften van deze groep.

De Gezondheidsraad concludeert dat transgenderzorg voor jongeren past binnen het gezondheidsrechtelijk kader. Tijdens de uitgebreide verkennende fase die kenmerkend is voor de Nederlandse transgenderzorg, maar ook tijdens de rest van het zorgtraject, is er ruimte voor de informatievoorziening aan de jongere en diens ouders en voor de reflectie die nodig is voor vrijwillige geïnformeerde toestemming voor eventuele hormoonbehandelingen. De potentiële risico's van hormoonbehandelingen en de onzekerheden daarover worden daar ook in meegenomen. De mogelijkheid om tijdens het hele traject spijt te uiten of om te stoppen – om wat voor reden dan ook – moet daar volgens de raad ook bij aan bod komen. Het kan zorgverleners in de transgenderzorg helpen als de zorgvuldigheidsnormen om te komen tot geïnformeerde toestemming voor hormoonbehandelingen verder geëxpliciteerd worden bij de herziening van de richtlijn.

De Gezondheidsraad benadrukt dat het welzijn van trans personen mede wordt beïnvloed door sociale en maatschappelijke factoren, waaronder discriminatie en uitsluiting. De mate waarin de samenleving genderdiversiteit accepteert is mede van invloed op de keuze van jongeren om al dan niet met hormoonbehandelingen te beginnen en op de kans op spijt na behandeling.

De publicatie Transgenderzorg voor jongeren (nr. 2026/12) is te downloaden van www.gezondheidsraad.nl. Voor vragen kunt u contact opnemen met Silvia Viergever, tel. 06 254 47 658, e-mail: pers@gr.nl.